

OP MENSEN GE

Proefpersoon spelen voor de ontwikkeling van een nieuw vaccin, zonder daar veel geld voor te krijgen: je moet het maar doen. Toch zijn er heel wat mensen met het hart op de juiste plaats die ertoe bereid zijn. Twee vrijwilligers en vier artsen van het Centrum voor de Evaluatie van Vaccinaties (CEV, Universiteit Antwerpen) vertellen.

Isabelle Beeldens (36) neemt al meer dan vijf jaar deel aan studies van het CEV in Antwerpen. 'Sommigen begrijpen niet dat ik zoiets doe. Maar ik denk altijd: als niemand het doet, hebben we op de duur geen vaccins meer. Je krijgt er een vergoeding voor, maar die is vaak bescheiden en zeker niet mijn grootste motivatie. Een extra bonus is wel dat je gratis wordt gevaccineerd tegen bijvoorbeeld griep of hepatitis B

en dat je soms een uitgebreide check-up krijgt. Het is altijd leuk om te weten of je helemaal gezond bent.'

Dr. Koen Van Herck van het CEV begeleidt een student die een thesis maakt over het profiel van vrijwilligers die aan geneesmiddelen- of vaccinatiestudies deelnemen. 'Doordat de vergoeding bij vaccinatiestudies vrij laag is, speelt altruïsme sterk mee. 88% neemt deel om de wetenschap te helpen. Persoonlijke voordelen wegen minder zwaar door: 52% doet mee om als eerste het nieuwe vaccin te krijgen en voor 46% is de vergoeding een belangrijke drijfveer.'

Zonder studies geen vaccins

Het CEV zoekt zijn vrijwilligers vooral onder het personeel en de studenten van de Universiteit Antwerpen en het UZA. Een van hen is de Nederlandse geneeskundestudente Marloes Grimelikhuijsen (22), die voor het eerst aan een studie deelneemt. 'Het is een kleine moeite en je verdient toch een centje bij. Voor deze studie krijgen we in totaal 480 euro. Daarvoor moeten we vijf keer op visite komen. Maar ik studeer hier, dus ik hoef me niet extra te verplaatsen.' 'Het aantal visites varieert afhankelijk van de studie van drie tot soms wel zestien', voegt dr. Annick Hens eraan toe. Bepaalde vaccin-

studies worden in de research unit van het UZA uitgevoerd, andere op de UA-campus.

De risico's voor de vrijwilliger zijn eerder beperkt. 'De bijwerkingen zijn meestal vergelijkbaar met die van bestaande vaccins. De dagen na de vaccinatie kunnen mensen last hebben van lichte vermoeidheid, hoofdpijn of spierpijn. Soms is er ook wat ongemak op de plaats van de inspuiting', zegt dr. Froukje Kafaja. 'Ik ben een keer een paar dagen onder de voet geweest nadat ik een vaccin had gekregen. Al weet je nooit zeker of dat de oorzaak was', vertelt Isabelle. Eén ding staat vast: zonder vaccinatiestudies geen vaccins. Niet alleen zijn er studies nodig om nieuwe middelen, schema's of combinaties uit te testen, het is ook wettelijk verplicht om bestaande vaccins regelmatig opnieuw te evalueren.

Op zoek naar vers bloed

Voor het CEV blijft het een uitdaging om voortdurend nieuwe vrijwilligers te vinden. 'Voor de ene studie lukt dat al beter dan voor de andere. De leeftijdsgroep veertig tot zestig jaar is bijvoorbeeld moeilijk, doordat die mensen zuiniger zijn op hun vrije tijd en minder gevoelig zijn voor het financiële voordeel', zegt Van Herck.

'Voor nogal wat infectieziekten is het

TEST

ook zo dat een vrijwilliger maar één keer aan een studie kan deelnemen, omdat hij daarna antistoffen heeft ontwikkeld. We zijn dus letterlijk altijd op zoek naar vers bloed', lacht prof. dr. Pierre Van Damme, hoofd van het CEV. Isabelle en Marloes blijven zich alvast kandidaat stellen. 'Je merkt ook dat je deelname wordt geapprecieerd. Als vrijwilliger word je hier echt in de wateren gelegd', zegt Isabelle.

OOK IETS VOOR U?

Het Centrum voor de Evaluatie van Vaccinaties (CEV) zoekt voortdurend nieuwe vrijwilligers voor studies. Om mee te doen moet je gezond zijn, al zijn bijvoorbeeld een te hoog cholesterolgehalte, overgewicht, gecontroleerde diabetes, astma of hoge bloeddruk niet noodzakelijk een bezwaar.

Elke studie is goedgekeurd door de ethische commissie van het UZA. Als vrijwilliger wordt u vooraf grondig geïnformeerd over het hoe en wat. De vergoeding bedraagt doorgaans 25 tot 50 euro per studiebezoek.

Bart Paepen is verpleegkundige op de dienst intensieve zorg. Elke nieuwe werkdag brengt hij de zorg voor patiënten in de praktijk. Een kijk van binnenuit op het reilen en zeilen in het UZA.

GENEZEN VOOR DUMMIES

'Britse vrouw ontwaakt uit coma na kusje man'. Als kranten achtergrondgeluid konden produceren, dan was een publieke kreet van vertedering bij dit artikeltje bijzonder passend geweest. Zou soms behoorlijk handig zijn, toch? Net zoals de obligate lachband die bij idiote tv-feuilletons gemakshalve onze lachsalvo's dirigeert wanneer we iets grappig horen te vinden of niet. Ik heb net de bladzijde omgeslagen na een overload aan informatie over het 'monster van Dendermonde'. Het interesseert me geen zier of we Kim De Gelder per definitie een seriemoordeenaar mogen noemen, dan wel een hele of anderhalve gek. Ik heb ook weinig boodschap aan een lesje 'Verhoortechnieken voor beginners'. De geïnterviewde docent en zijn familie moeten ontegenlijk trots geweest zijn met zijn naam in de krant, terwijl vermoedelijk gewoon nog een kolommetje moest worden opgevuld (ik weet het: een goeie die het zegt).

Maar er is dus een vrouw al kussend *ont-coma-t*, lees ik, tussen de bevindingen van een onderzoek naar Islamofobie en een oproep van De Post om waardevolle verzendingen godbetert niet per brief, maar in een pakket te versturen. De niet nader vernoemde Antwerpse gazet moet gedacht hebben: na vijf pagina's gruwelijkheden hebben de overgebleven lezers wel wat faits divers verdiend. Vaktechnische informatie interesseert me wel, dus lees ik lustig verder. Het zou maar eens nodig moeten zijn dat ik me binnenkort beroepshalve ga bekwamen in het kussen.

Er ontvouwt zich een verhaal dat ik me vaag herinner van de vermaarde freelancers Grimm. Een jonge vrouw ligt twaalf dagen in coma. Haar hopeloze man zakt ten einde raad – na 34 dokters en een paardenkop – naast haar bed neer en vraagt haar om een kus. En jawel: smak! En ze leefden nog lang en 'k-weet-niet-hoe' gelukkig. Er ontbraken alleen nog pralines voor de verpleging om het tot een écht sprookje te maken. Desalniettemin: hartroerend! Moraal van het verhaal? Meer kussen! En misschien ook niet alles geloven wat in de kranten staat.

Bart Paepen, verpleegkundige intensieve zorg
bart.paepen@uza.be

